

(پس از دریافت درجه کارشناسی ارشد) بوده است. معمولاً این افراد به مدت دو تا سه سال درس‌های بنیادی را در انتیتو می‌گذرانند و سپس برای تحکیل دوره دکترای خود به تحقیق می‌پردازند.

به نظر من مهمترین خدمت انتیتو تاثا به علم هندستان، تأمین نیروی انسانی محقق است که در نتیجه اجرای برنامه فوق فراهم می‌شود. در دهه‌های ۱۹۵۰-۶۰ هندستان اقدام به تأسیس و توسعه مرکز ایرزی انسی خود کرد. افراد زیادی از انتیتو به این جریان ملحق شدند و کار اصلی راه‌اندازی کردند. در مورد مرکز تحقیقات ضایای نیز این ماجرا تکرار شد، و اخیراً نیز انتیتو از نظر تأمین نیروی انسانی کارآزموده و محقق کمکهای شایانی به تأسیس مرکزی برای سیستم تلفن دیجیتال نموده است.

در حال حاضر در حدود ۲۵ محقق در مرکز مشغول به کارند. قطعاً مرکزی با این وسعت سائل و مشکلات خاص خود را نیز دارد. اجازه بدهید نمونه‌هایی از آنها را بر شمارم:

\* انتیتو آن طور که باید و شاید ارتباط خود را با دانشگاه‌های کشور حفظ نکرده و این امر تا اندازه‌ای سبب ازروای آن شده است.

\* میزان رشد انتیتو نسبت به سالهای ۱۹۵۰-۶۰ یابین آمده است و شناوه‌های رکود و اضطراب گاهی در فعالیتهای علمی آن مشاهده می‌شود. این در حالی است که محققان اولیه انتیتو به سالهای بازنشستگی رسیده‌اند.

\* انتیتو آن اندازه که با مؤسسات و نهادهای بزرگ دولتی در تناس دائم بوده، با صنعت نبوده است. در نتیجه، رشد و توسعه برحی از گروههای با موضوعات صفتی، از قبیل الکترونیک دیجیتال، ارتباطات، و مانند آن، در انتیتو قابل ملاحظه نبوده است.

\* روشهای مدیریت نیز از اوایل تأسیس انتیتو تا اندازه‌ای خودمندانه بوده است. این موضوع در اوایل تا اندازه‌ای سودمند واقع شد زیرا به نظر می‌رسید که با رشد سریع مرکز همسوی و همخوانی دارد، لکن با مرور زمان دموکراتیزه کردن مدیریت که بسیار لازم می‌نمود انجام نیزیفت.

البته این مسائل و دیگر مشکلات نظری آنها مشخص شده‌اند و به زودی گامهای لازم در جهت رفع آنها پرداخته خواهد شد.

\* مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات را چگونه یافته؟

- بازدید از این مرکز و شهر تهران برایم توفیق بزرگی بود. برای آینده مرکز موقفيتهای فراوانی آرزوی می‌کنم. همچنین، دیدن جمع زیادی از جوانان محقق که خود را وقف پژوهش کرده‌اند بسیار خوشحال کشته بود. اطمینان دارم که شما نیز این اندیشه را در سر دارید که این جوانان باید آموزش‌های اساسی بیشتر. برای کشور شما وجود یک مرکز تحقیق در علوم پایه و کاربردی بسیار مورد نیاز است. در کشور وسیع و ترومندی مانند ایران باید سرمایه‌گذاری‌های لازم در این زمینه انجام شود و از مرکزی مانند مرکز شما حمایت شود.

\* در حال حاضر دولت ایران سعی می‌کند از تحقیقات علمی حمایت کند؛ آیا در این زمینه توصیه و پیشنهادی دارید؟

- تا جایی که به توسعه فعالیتهای پژوهشی در علوم پایه مربوط می‌شود باید بگوییم سیاستهایی که در مرکز شنبه مهم تحقیقاتی هندستان از قبیل

## گفتگو با پروفسور سینگی



نوین ام. سینگی (Navin M. Singhji) در سال ۱۹۷۰ پس از اخذ درجه کارشناسی ارشد از دانشگاه بمبئی، کار در انتیتو مطالعات بنیادی تاثا را آغاز کرد. او که در ۱۹۷۳ دکترای خود را در ترکیبات از دانشگاه بمبئی دریافت کرد در سال ۱۹۷۷ مدل «دانشمند جوان» آکادمی ملی هند را به خود اختصاص داد. پروفسور سینگی که از معروف‌ترین متخصصان ترکیبات در سطح جهان است در حال حاضر استاد تاثا، عضو آکادمی ملی هند و آکادمی علوم هند و از ویراستاران چندین نشریه بین‌المللی است و تاکنون در دانشگاه‌های در امریکا و اروپا و کانادا استاد مدعو بوده است. در سال جاری جایزه بهاتاگار (Bhatnagar) که بالاترین جایزه دولتی هند است به سینگی اهدا شد.

پروفسور سینگی که در شهریور ماه امسال به مدت یک هفته به دعوت هسته تحقیقاتی ترکیبات و محابه مهمن مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات بود، در گفتگویی به چند سوال اخبار باسخ گفت، من این گفتگو در زیر می‌آید.

\* در شماره ۲۱ اخبار، معرفی موجزی از انتیتو تاثا انتشار یافت و خوانندگان ماکم و بیش با این مرکز بزرگ ریاضیات و فیزیک آشنا هستند. اگر شما هم یک ارزیابی کنی از کامپیوپا و ناکامپیوپا انتیتو بیان کنید به این آگاهی خواهید افزود.

- می‌دانید که انتیتو تاثا در دهه ۱۹۴۰ به منظور تأسیس مرکزی با اعتبار جهانی برای تحقیقات در فیزیک و ریاضیات به وجود آمد. انتیتو در رسیدن به این هدف تا اندازه زیادی موفق بوده است. موضوعاتی که در ابتدای کار دنبال می‌شد عبارت بود از فیزیک هسته‌ای، پرتوهای کیهانی، و ریاضیات. در حال حاضر در چندین زمینه مختلف عده‌ای از بهترین پژوهشگران هندی که دارای اعتبار جهانی هستند در انتیتو عضویت دارند. از جمله موقفيتهای اصلی انتیتو، جذب استعدادهای جوان هندی

- من برای شما آرزوی موفقیت می‌کنم و امیدوارم در بوجود آوردن یک گروه ترکیباتی قوی توفیق بیاید. در این مورد چند پیشنهاد کلی دارم:
- ۵ برای پژوهشگران گروه یک برنامه بسیار قوی در ریاضیات محض و علوم کامپیوتر تدارک ببینید.
- ۵ گروه ترکیبات و مرکز در نالانشی همانگ باید سعی در بوجود آوردن گروههایی در زمینه‌های مانند جبر، نظریه اعداد، علوم کامپیوتر و الکترونیک دیجیتال بنایاند.

## اقامت پروفسور ورونین در مرکز

پروفسور سرگشی ام. ورونین از تاریخ ۷۲/۱۲/۸ به مدت یک ماه میهمان مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات بود. وی که از متخصصان بنام نظریه هندسی معادلات دیفرانسیل و سیستمهای دینامیکی مختلف تحلیلی است، کس است که به همراه اکال (A. Escalle) ریاضیدان فرانسوی، مسئله رده‌مندی موضعی نگاشتهای هندسی با بخش خطی همانی را حل کرده است. ورونین در مدت اقامت خود در مرکز چند سخنرانی غیررسمی برای اعضای هسته تحقیقاتی سیستمهای دینامیکی ایجاد کرد و با آنکه درباره موضوعات مورد علاقه تبادل نظر کرد، ایشان در باب اقامتش در ایران به چند سؤال اخبار باساخت داد که دیلا از نظرشان می‌گذرد.



- موضوعات مورد علاقه و فعالیتهای پژوهشی جاری شما در چه زمینه‌ای است؟

- در حال حاضر من مشغول مطالعه نقاط تکین تهگون (و به وزیره غیرمنفرد) برگ‌بندی‌های تحلیلی هستم.

- نظر شما درباره جریانهای اصلی در نظریه هندسی معادلات دیفرانسیل معمولی چیست و آینده‌این جریانها را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

- به اعتقاد من در آینده بیشترین توجه معطوف به این شاخه‌ها خواهد بود: مسئله شانزدهم هیلبرت و صورتهای مختلف آن، پدیده انتگرال‌بیزی

استیتو تاتا و انتستیتو آمار هند و مانند آنها تعییب می‌شود، بر اساس یافتن زمینه‌های تحقیقاتی استوار است. بلکه بیشترین تأکید بر یافتن محققان فعل و خوب است تا با آزادی عمل و برخورداری از امکانات مورد نیاز بتواند زمینه فعالیت خود را توسعه دهد. این طرز تفکر بسیار اساسی است و برای توسعه سریع و اصولی تحقیقات بسیار ضرورت دارد.

من در عین حال که قویاً به وجود مرکز پژوهشی در علوم پایه معتقدم، تأکید می‌کنم که تحقیقات در دانشگاهها و صنعت، مخصوصاً در زمینه‌های کاربردی، باید مورد حمایت گسترده قرار گیرد. باید در بهکارگیری تکنولوژی موجود و تعدیل تحقیقات اولیه آنها اصرار بیشتری ورزید و این کار باید با هدف ایجاد پژوهش اصیل در صنعت و کشاورزی، به منظور تولید نهایی کالاهای اساسی مردم در داخل کشور انجام گیرد.

در این زمینه، برای نشان دادن اینکه چه باید کرد و چه نباید کرد، از تجربیات هندستان سه مثال می‌آورم:

الف- دیر زمانی نظر دولت هند این بود که تلفن یک وسیله تشریفاتی است، و در نتیجه اجازه توسعه آن داده نمی‌شد، تا اینکه داشتمدی هندی به نام سم پیترودا (Sam Pitroda) که در امریکا کار می‌کرد، پس از تلاش زیاد دولت هند را قانع کرد که این نهاده تفکر را تغییر دهد. در نتیجه در اوخر دهه ۱۹۸۰ برای توسعه سعادلات دیجیتال یک مرکز C-DOT تأسیس شد. در سایه بینش یک مدیر خوب، هم‌اکنون در کشوری که برای دریافت یک دستگاه تلفن می‌باشد دست کم ۵ سال انتظار کشید و عملآمکنات تلفن خط مستقیم وجود نداشت. متغایران تلفن در کمتر از یک سال تلفن خود را دریافت می‌کنند و ارتباط مستقیم با تمام دنیا امکان‌پذیر است. ناگفته نگذارم که کلیه وسائل تلفنی در داخل هندستان تولید می‌شود.

ب- در سالهای آخر دهه ۱۹۸۰، دولت ایالات متحده امریکا محدودیتهای فراوانی بر صدور آبرکامپیوتربه هندستان اعمال کرد- گریا این محدودیت اکنون برای کشور شمازیر وجود دارد. این بار نیز یک مرکز C-DAC به منظور طراحی و تولید آبرکامپیوت تأسیس شد. در عرض پنج سال این کار با موقتیت یه‌انجام رسید و سال گذشته هندستان توانست چندین آبرکامپیوت به کشورهای غربی صادر کند. اخیراً یک مؤسسه امریکایی در گزارشی این موضوع را به دولت امریکا خاطرنشان ساخته است که دولت هند با این کار سبب رکود بازار آبرکامپیوت‌های امریکایی شده است. امیدوارم ایران نیز در زمینه‌هایی از این نوع به طور شایع عمل کند و امریکا را وادار سازد که از این نوع محدودیت‌های دست بردارند.

ج- مرکزی که در هندستان برای برسی و تولید فرمولهای مختلف داروهای شیمیایی تأسیس شده بود بیشترین تأکید خود را، به چای تولید دارو، بر جای مقاله در شریات بین‌المللی قرار داد. در نتیجه، با وجود در اختیار داشتن محققان کارکشته که مقالات فراوانی در شریات خوب داشتند، فرمولهای دارویی کمتری تولید شد. این در واقع نقض غرض بود.

\* می‌دانید که تنی چند در مرکز ما سعی در ارتقاء تحقیقات در شاخه ترکیبات دارند. آیا در این مورد پیشنهادی دارید؟